

คู่มือการปฏิบัติงาน/คู่มือการให้บริการประชาชน
(Work manual)

กลุ่มงานพัฒนาคุณภาพบริการและมาตรฐาน
โรงพยาบาลสวนปรุง
กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

สารบัญ

ตอนที่	หัวข้อ	หน้า
1.	วัตถุประสงค์	3
2.	ขอบเขต	3
3.	คำนิยามศัพท์	3-5
4.	ความรับผิดชอบ	5-6
5.	ขั้นตอนการปฏิบัติ	7
6.	ตัวชี้วัด	7
7.	มาตรการ	8
8.	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	8
9.	การเก็บบันทึกคุณภาพ	8
10.	Work Flow กระบวนการ	9

1. วัตถุประสงค์

ระเบียบปฏิบัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดแนวทางในการรับฟังความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ และการจัดการข้อร้องเรียนที่ได้รับจากช่องทางการร้องเรียนต่าง ๆ ของโรงพยาบาลสวนปรุง รวมทั้งการแก้ไขปัญหาตามข้อร้องเรียน

2. ขอบเขต

ระเบียบปฏิบัตินี้ ครอบคลุมถึงขั้นตอนการจัดการข้อคิดเห็น ข้อร้องเรียนของผู้ใช้บริการ โรงพยาบาลสวนปรุง การสื่อสาร การรับข้อคิดเห็น การติดตาม การตอบรับ การตรวจสอบและการตอบสนองข้อร้องเรียนจากช่องทางต่าง ๆ การวิเคราะห์ระดับข้อร้องเรียน การแจ้งกลับผู้ร้องเรียน การประสานผู้เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการแก้ไขปรับปรุง การประสานสำนักงานเลขานุการกรม กรมสุขภาพจิต การติดตามผลการแก้ไข/ปรับปรุง เพื่อแจ้งกลับให้ผู้ร้องเรียนทราบและการรายงานผลการจัดการข้อร้องเรียน รวมทั้งการประเมินผลโดยการสำรวจความพึงพอใจ ไม่พึงพอใจในการให้บริการ

3. คำนิยามศัพท์

3.1 คณะกรรมการเปิดตู้แสดงความคิดเห็น หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายโดยการแต่งตั้งจากโรงพยาบาลสวนปรุง ให้มีหน้าที่ในการเปิดตู้แสดงความคิดเห็นวันละ 1 ครั้ง และนำใบแสดงความคิดเห็นที่ได้รับทุกฉบับส่งให้กลุ่มงานพัฒนาคุณภาพภายในวันเดียวกัน

3.2 ผู้จัดการข้อคิดเห็นข้อร้องเรียน หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายโดยการแต่งตั้งจากโรงพยาบาลสวนปรุง โดยมีหน้าที่ในการดูแลการรับข้อคิดเห็น ข้อร้องเรียน และบริหารจัดการข้อคิดเห็นข้อร้องเรียนของผู้รับบริการ

3.3 ผู้ใช้บริการ หมายถึง ลูกค้าภายนอก ได้แก่ ผู้ป่วย ญาติ และเจ้าหน้าที่ต่างหน่วยงานและลูกค้าภายใน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ทุกระดับในโรงพยาบาลสวนปรุง

3.4 ข้อคิดเห็น หมายถึง ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บริการ โดยรวมถึงคำชมเชย ข้อเสนอแนะ การเสนอเรื่องราวในเชิงสร้างสรรค์ คำติ ชม หรือคำแนะนำต่าง ๆ

3.5 ข้อร้องเรียน หมายถึง การแสดงเจตนากรณีการใช้สิทธิเพื่อแจ้งความเสียหาย หรือสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ ที่เกิดขึ้นกับผู้รับบริการ และบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเรื่องร้องเรียนการทุจริต

3.6 ระดับข้อร้องเรียน เป็นการจำแนกความสำคัญของข้อร้องเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้
กลุ่มที่ 1 ข้อร้องเรียนที่มีความรุนแรง ซึ่งข้อร้องเรียนในข้อนี้รุนแรงมาก ซึ่งลูกค้าไม่พอใจในการรับบริการและอาจถึงขั้นเลิกใช้บริการ

กลุ่มที่ 2 ข้อร้องเรียนที่มีความพื้สูง ข้อร้องเรียนในข้อนี้ลูกค้าจำนวนมากจะได้รับผลกระทบ

กลุ่มที่ 3 ข้อร้องเรียนที่มีความรุนแรงและมีความถี่สูง

กลุ่มที่ 4 ข้อร้องเรียนอื่น ๆ อาจจะเป็นข้อเรียกร้องเล็ก ๆ น้อย ๆ ซึ่งอาจเกิดจากความไม่พอใจส่วนตัว

3.7 ระดับความรุนแรง หมายถึง เกณฑ์การประเมินระดับความรุนแรงของอุบัติการณ์ข้อร้องเรียน ผู้รับบริการ ดังนี้

ระดับความรุนแรง	ความหมาย
1	ผู้รับบริการเกิดความไม่พึงพอใจ จึงทำให้เกิดข้อร้องเรียนทั่วๆ ไป
2	ผู้รับบริการเกิดความไม่พึงพอใจ จึงทำให้เกิดข้อร้องเรียน และน่าจะส่งผลให้หน่วยงานต้องมีการเจรจาต่อรองและทำความเข้าใจ
3	ผู้รับบริการเกิดความไม่พึงพอใจ จึงทำให้เกิดข้อร้องเรียน และน่าจะส่งผลให้มีการเจรจาเพื่อปกป้องชื่อเสียงของหน่วยงานหรือกรม
4	ผู้รับบริการเกิดความไม่พึงพอใจ จึงทำให้เกิดการฟ้องร้องทางคดีความ
5	ผู้รับบริการเกิดความไม่พึงพอใจ และทำให้เกิดผลกระทบต่อชีวิตและความมั่นคงในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน

หมายถึง ระดับความรุนแรง ใช้เฉพาะกับข้อร้องเรียน

3.6 ระดับความรวดเร็วในการตอบสนองข้อร้องเรียนผู้รับบริการ หมายถึง เกณฑ์การประเมินระดับความรวดเร็วในการตอบสนองโดยดูจากระดับความรุนแรงของอุบัติเหตุข้อร้องเรียนของผู้รับบริการ ดังนี้

ระดับความรุนแรง	ความหมาย	ระดับความรวดเร็วในการตอบสนองข้อร้องเรียนผู้รับบริการ
1	ผู้รับบริการเกิดความไม่พึงพอใจ จึงทำให้เกิดข้อร้องเรียนทั่ว ๆ ไป	ภายใน 15 วัน
2	ผู้รับบริการเกิดความไม่พึงพอใจ จึงทำให้เกิดข้อร้องเรียน และน่าจะส่งผลให้หน่วยงานต้องมีการเจรจาต่อรองและทำความเข้าใจ	ภายใน 15 วัน
3	ผู้รับบริการเกิดความไม่พึงพอใจ จึงทำให้เกิดข้อร้องเรียน และน่าจะส่งผลให้มีการเจรจาเพื่อปกป้องชื่อเสียงของโรงพยาบาล	ภายใน 12 วัน
4	ผู้รับบริการเกิดความไม่พึงพอใจ จึงทำให้เกิดการฟ้องร้องทางคดีความ	ภายใน 10 วัน
5	ผู้รับบริการเกิดความไม่พึงพอใจ และทำให้ส่งผลกระทบต่อชีวิต และความมั่นคงในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน	ภายใน 7 วัน

หมายเหตุ ระดับความรวดเร็วใช้เฉพาะกับข้อร้องเรียน

3.7 การสื่อสาร หมายถึงการติดต่อ การแจ้งข้อมูล การแสดงเจตนาหรือผลการดำเนินการให้อีกผู้รับบริการทราบผ่านช่องทางต่าง ๆ อาทิ หนังสือราชการ โทรศัพท์ E-Mail Website และสื่ออื่น ๆ เป็นต้น

3.8 การรับข้อคิดเห็น หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปแสดงความคิดเห็นตามสิทธิอย่างเสรี ผ่านช่องทางตามประกาศ เช่น QR Code ผู้รับข้อคิดเห็น จดหมายราชการ โทรศัพท์ โทรสาร Email Website สื่อมวลชน หรือสื่อภายนอก และช่องทางอื่นๆ เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนางานบริการให้มีประสิทธิภาพและผู้รับบริการพึงพอใจ

3.9 การติดตามข้อคิดเห็น หมายถึง การติดตามการดำเนินการข้อคิดเห็น ของผู้รับบริการเป็นระยะหลังจากที่ผู้จัดการข้อคิดเห็นข้อร้องเรียนพิจารณาแล้ว โดยต้องแจ้งผู้ร้องเรียนทราบสถานะการดำเนินการว่าอยู่ขั้นตอนใด

3.10 การสื่อสารการตัดสินใจ หมายถึง การแจ้งผล ข้อวินิจฉัย หรือเรื่องที่ทำเนิการตามข้อคิดเห็นโดยใช้ช่องทางที่กำหนด

3.11 การปิดข้อร้องเรียน หมายถึง การสิ้นสุดการดำเนินการในข้อร้องเรียนนั้น ๆ

3.12 การรายงานผล หมายถึง การเสนอผลการดำเนินการต่อข้อคิดเห็นนั้น ๆ

4. ความรับผิดชอบ

4.1 คณะกรรมการที่บริหารการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล พัฒนาระบบและดำเนินการจัดการ เรื่องการรับฟังความเห็นของผู้ใช้บริการ รวมถึงการพิจารณา และดำเนินการแก้ไขปัญหา

4.2 ผู้อำนวยการ พิจารณาและสั่งการให้คณะกรรมการ/ กลุ่มงาน/ ฝ่าย/ งาน ที่เกี่ยวข้องกับข้อร้องเรียน ให้มีการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาที่มีผู้ให้บริการได้แสดงความเห็น หรือ ร้องเรียนไว้

4.3 หัวหน้างาน / หัวหน้าฝ่าย / หัวหน้ากลุ่มงาน มีหน้าที่ รับและรวบรวม คำร้องและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับจุดบริการของตน เพื่อส่งให้กลุ่มงานพัฒนาคุณภาพบริการและมาตรฐานดำเนินการต่อไป

4.4 หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาคุณภาพบริการและมาตรฐาน สรุปรายงานข้อร้องเรียนนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาล

ผู้รับผิดชอบการดำเนินการ	หน้าที่ความรับผิดชอบ
ผู้อำนวยการโรงพยาบาล	เห็นชอบ ลงนามอนุมัติในหนังสือ รวมถึงสั่งการให้มีการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับข้อร้องเรียน
หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาคุณภาพบริการและมาตรฐาน	ผู้จัดการข้อคิดเห็นข้อร้องเรียน โดยมีหน้าที่ดังนี้ 1.ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อคิดเห็นข้อร้องเรียน 2.แจ้งผลการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับข้อร้องเรียนให้แก่ผู้ร้องเรียนทราบ 3. สรุปรายงานข้อร้องเรียนนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาล 4.สรุปรายงานข้อร้องเรียนประจำเดือน และส่งให้สำนักงานเลขานุการ กรมสุขภาพจิต ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านธุรการเกี่ยวกับข้อคิดเห็นข้อร้องเรียน	1. รวบรวมข้อคิดเห็น จากช่องทางต่าง ๆ จัดทำรายงานข้อร้องเรียน เสนอหัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาคุณภาพฯ และผู้อำนวยการโรงพยาบาล ตามลำดับ 2. ดำเนินการส่งข้อร้องเรียนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง และแก้ไขปัญหา 3. ติดตามผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อร้องเรียน เพื่อสรุปรายงานข้อร้องเรียนรายงานให้หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาคุณภาพฯ 4. พิมพ์บันทึกรายงานข้อคิดเห็นข้อร้องเรียนเพื่อส่งให้สำนักงานเลขานุการกรม 5. ดำเนินการอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

5. ขั้นตอนการปฏิบัติ

เมื่อมีผู้ใช้บริการให้ข้อคิดเห็นข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการบริการ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการดังนี้

5.1 กรณีผู้ใช้บริการแสดงความคิดเห็นผ่านตู้แสดงความคิดเห็น

คณะกรรมการเปิดตู้แสดงความคิดเห็น มีหน้าที่เปิดตู้แสดงความคิดเห็น สรุปรวบรวมข้อคิดเห็นทุกใบในแบบบันทึกแสดงความคิดเห็น (SPFM 19.01) เพื่อส่งให้กลุ่มงานพัฒนาคุณภาพบริการและมาตรฐานเสนอต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลภายในวันเดียวกัน

5.2 กรณีผู้ใช้บริการแสดงความคิดเห็นในรูปแบบอื่น ๆ (QR code ร้องเรียนด้วยตนเอง

โทรศัพท์ ความคิดเห็น โทรสาร จดหมาย หรือ E – mail)

5.2.1 ผู้ที่ได้รับความคิดเห็น รายงานความคิดเห็นต่อหัวหน้างาน/หัวหน้าฝ่าย /หัวหน้ากลุ่มงาน

5.2.2 หัวหน้างาน / หัวหน้าฝ่าย / หัวหน้ากลุ่มงาน ทำการบันทึกความคิดเห็นลงในแบบ

บันทึกแสดงความคิดเห็น (SPFM 19.01) แล้วส่งต่อให้กลุ่มงานพัฒนาคุณภาพบริการและมาตรฐาน

5.3 กลุ่มงานพัฒนาคุณภาพบริการและมาตรฐาน รวบรวมแบบบันทึกแสดงความคิดเห็น (SPFM 19.01) รายงานผู้อำนวยการโรงพยาบาลเห็นชอบ ลงนามอนุมัติในหนังสือ รวมถึงสั่งการให้มีการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับข้อร้องเรียน

5.4 หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาคุณภาพบริการและมาตรฐาน และ/หรือผู้จัดการความเสี่ยง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ดำเนินการดังนี้

5.4.1 กรณีคำข้อร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะ ให้สรุปรวบรวม ให้เสร็จสิ้นภายใน 1 วันทำการ นำเสนอต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลและ ประธานงานแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาภายใน 10 วันทำการ

5.4.2 กรณีคำชมเชย ให้สรุปรวบรวมให้เสร็จสิ้นภายใน 1 วันทำการ นำเสนอต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลและประธานงานแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบ

5.4.3 ประธานงานแจ้งเตือนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ไม่ตอบสนองข้อร้องเรียนภายใน 10 ทำการ ให้ดำเนินการตอบสนองข้อร้องเรียนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรภายใน 2 วันทำการ

5.4.4 สรุปรวบรวมผลการดำเนินการแก้ไขข้อร้องเรียน หรือการได้รับคำชมเชย เพื่อรายงานในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาล และรายงานกรมสุขภาพจิตภายในวันที่ 5 ของเดือนถัดไป

6. ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย
ข้อร้องเรียนทุกเรื่องได้รับการตอบสนองภายใน 10 วันทำการ	100%
ผู้ร้องเรียนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับข้อร้องเรียน	85%

7. มาตรการ

กรณีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตอบสนองข้อร้องเรียนล่าช้าเกินกว่า 10 วันทำการ นับตั้งแต่ได้รับเอกสารข้อร้องเรียนอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร ให้มีมาตรการดังนี้

7.1 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านธุรการเกี่ยวกับข้อคิดเห็นข้อร้องเรียน ติดต่อบริษัท

7.2 กำหนดเวลาตอบข้อร้องเรียนแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ตอบข้อร้องเรียนภายใน 1 วันทำการ

7.3 หากไม่ได้รับการตอบสนองข้อร้องเรียนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลังจากได้รับการติดต่อ
แจ้งเตือนจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านธุรการเกี่ยวกับข้อคิดเห็นข้อร้องเรียน ให้กลุ่มงานพัฒนา
คุณภาพบริการและมาตรฐานส่งหนังสือแจ้งเตือนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ตอบ ข้อร้องเรียนอย่างเป็นทางการ
เป็นลายลักษณ์อักษรภายใน 2 วันทำการ ผ่านผู้อำนวยการโรงพยาบาล

7.4 กรณีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถตอบข้อร้องเรียนได้ตามกำหนดเวลาในข้อ 7.2 ให้กลุ่ม
งานพัฒนาคุณภาพบริการและมาตรฐาน สรุปผลการดำเนินการข้อร้องเรียนเพื่อรายงานต่อผู้อำนวยการ
โรงพยาบาล

8. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

8.1 แบบบันทึก

8.1.1 แบบบันทึกคำร้องเรียน (SPFM19.01)

8.1.2 แบบรายงานสรุป (รายงานประจำเดือนของกรมฯ)

9. การเก็บบันทึกคุณภาพ

ชื่อเอกสาร	สถานที่เก็บ	ผู้รับผิดชอบ	การจัดเก็บ	ระยะเวลา	ผู้เข้าถึงเอกสาร
9.1แบบบันทึกคำ ร้องเรียน (SPFM19.01)	กลุ่มงานพัฒนา คุณภาพบริการ และมาตรฐาน	หัวหน้ากลุ่ม งานพัฒนา คุณภาพ บริการและ มาตรฐาน	เรียง ตามลำดับ	อย่างน้อย 2 ปี	ผู้อำนวยการ โรงพยาบาล , QMR,

การรับฟังความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ การให้บริการของโรงพยาบาลสวนปรุง

